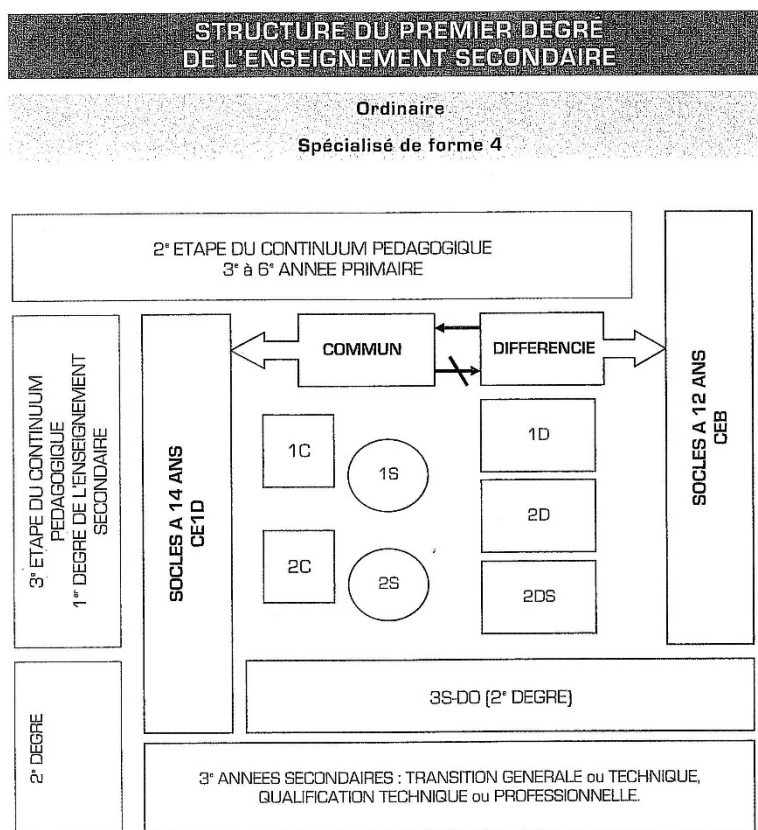

Structuur van de eerste graad van het Franstalig onderwijs

Lijst van afkortingen:

1C: première année commune

2C: deuxième année commune

1S: première année complémentaire
(=année complémentaire suivie après une première année commune)

2S: deuxième année complémentaire
(=année complémentaire suivie après une deuxième année commune)

1D: première année différenciée

2D: deuxième année différenciée

2DS: année différenciée supplémentaire

3S-DO: année de différenciation et d'orientation

CEB: Certificat d'Études de Base
(getuigschrift van basisonderwijs)

CE1D: Certificat de réussite du 1er degré

Le passage du premier degré différencié vers le premier degré commun est un objectif essentiel du Décret du 30 juin 2006.
Le passage du 1er degré commun vers le 1er degré différencié n'est jamais autorisé.

Beknopte uitleg

- Leerlingen kunnen een CEB behalen door te slagen voor [een examen](#) dat georganiseerd wordt door de overheid (épreuve externe commune) . Na het zesde leerjaar van het lager onderwijs nemen alle leerlingen hieraan deel.
- Het programma van de “C-stroom” heeft als doel om een CE1D te behalen.
- Het programma van de “D-stroom” heeft als doel om een CEB te behalen.
- Leerlingen moeten de eerste graad afwerken in 2 of 3 schooljaren (tenzij na een langdurige ziekte). Ook zonder CEB en/of CE1D moeten de leerlingen vervolgens doorstromen naar de tweede graad. De klassenraad beslist tot welke studierichtingen ze daar kunnen worden toegelaten.
- Leerlingen met een CEB worden ingeschreven in 1C en kunnen de volgende trajecten doorlopen:
 - 1C → 2C: de meeste leerlingen stromen door naar 2C.
 - 1C → 1S → 2C: voor leerlingen met problemen kan de klassenraad op het einde van 1C beslissen dat ze 1S moeten volgen. 1S kan niet beschouwd worden als het louter overzitten van het eerste leerjaar. De leerlingen krijgen een aangepast programma dat focust op hun tekorten. Na het volgen van 1S moeten deze leerlingen naar 2C.
 - 1C → 2C → 2S: een vergelijkbare redenering geldt voor leerlingen die 2C gevolgd hebben. Leerlingen met problemen kunnen verplicht worden om in 2S een aangepast programma te volgen.

Leerlingen met een CEB kunnen m.a.w. op geen enkele manier in de “D-stroom” terechtkomen, wat logisch is aangezien de D-stroom enkel als doel heeft om een CEB te behalen. De D-stroom kan dus niet gelijkgesteld worden met onze B-stroom in de eerste graad, al was tot enkele jaren geleden deze overgang wel mogelijk. Een equivalent van het beroepsvoorbereidend leerjaar bestaat in Wallonië m.a.w. niet (zie echter punt 3).

- Leerlingen zonder CEB worden normaal gezien ingeschreven in 1D. Indien een leerling 12 jaar is én het zesde leerjaar heeft gevolgd én er een akkoord is van de ouders én van de toelatingsklassenraad; kan hij uitzonderlijk ook zonder CEB tot 1C worden toegelaten.
- Leerlingen van de D-stroom nemen op het einde van elk schooljaar deel aan de *épreuve externe commune* met het oog op het behalen van een CEB. Afhankelijk van het al dan niet behalen van een CEB kunnen ze de volgende trajecten doorlopen:
 - 1D (CEB behaald) → 1C of 1S: voor leerlingen die op het einde van 1D een CEB behaald hebben, beslist de klassenraad of ze kunnen worden toegelaten tot 1C en/of 1S. In de praktijk is dit meestal 1S. Ze werken vervolgens verder de C-stroom af.
 - 1D (CEB niet behaald) → 2D: leerlingen die op het einde van 1D geen CEB behalen, stromen door naar 2D.
 - 2D (CEB behaald en nog geen 16 jaar op 31/12): de klassenraad beslist of de leerling kan toegelaten worden tot 2C of 2S. De ouders kunnen er echter ook voor kiezen om de leerling meteen naar het derde jaar te laten overgaan. De klassenraad beslist tot welke studierichtingen de leerling in dat derde jaar kan worden toegelaten.
 - 2D (CEB behaald en 16 jaar op 31/12): de ouders kiezen of de leerling alsnog naar 2S gaat of meteen naar het derde jaar. De klassenraad beslist tot welke studierichtingen de leerling in dat derde jaar kan worden toegelaten.
 - 2D (CEB niet behaald): de ouders kiezen of de leerling naar 2DS gaat (waarna de leerling opnieuw probeert een CEB te behalen) of meteen naar het derde jaar. De klassenraad beslist tot welke studierichtingen de leerling in dat derde jaar kan worden toegelaten.

3S-DO maakt deel uit van de tweede graad en is nieuw sinds 1 september 2009. 3S-DO staat open voor leerlingen waarvan de ouders bewust voor deze piste gekozen hebben; ze hebben sowieso de keuze om naar een ander derde leerjaar te gaan. Het zijn leerlingen die al drie schooljaren de eerste graad hebben gevolgd en geen CE1D hebben behaald. Deze leerlingen volgen een individueel traject, met als doel om de doelstellingen van de eerste graad te behalen en met het oog op verdere studies kennis te maken met een aantal (bso- en tso-) inhouden.

